

PM 2010:98 RIV (Dnr 001-1259/2010)

Betyg från årskurs 6 i grundskolan (Ds 2010:15)

Remiss från Utbildningsdepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande
Som svar på remissen ”Betyg från årskurs 6 i grundskolan” (Ds 2010:15) överlämnas och återopas denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Lotta Edholm anför följande.

Ärendet

I promemorian föreslås författningsändringar för att betyg ska kunna införas i grundskolan, sameskolan samt i grundsärskolan, när betyg ges, från och med årskurs 6. Betyg ska också införas i specialskolan från och med årskurs 7.

Förslaget om tidigare betyg är anpassat efter hur undervisningen är upplagd i skolorna. Eftersom eleverna ofta börjar med moderna språk först i årskurs sex ska betyg i språkval sättas första gången i årskurs sju. I de naturorienterade och samhällsorienterade ämnena, dvs. NO respektive SO, ska betyg sättas i varje enskilt ämne. För årskurs sex ska det vara tillåtet att sätta sammanfattande betyg i NO respektive SO.

Eleverna i årskurs sex i grundskolan föreslås få betyg från och med höstterminen 2012. Samma år föreslås eleverna i årskurs sju få betyg för första gången.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret är i huvudsak positiv till förslaget i promemorian om att införa betyg från årskurs 6 i grundskolan och motsvarade skolformer.

Utbildningsnämnden delar i huvudsak promemorians förslag om att införa betyg från årskurs 6 i grundskolan och motsvarade skolformer. Genom tidig uppföljning och tidiga insatser för elever i behov av särskilt stöd ges fler elever förutsättningar att utvecklas optimalt både kunskapsmässigt, socialt och emotionellt.

Mina synpunkter

Tidiga och tydliga utvärderingar spelar en avgörande roll för elevens kunskapsutveckling. Betygen sänder en tydlig signal till elever, föräldrar och skolan om elevens kunskaper och behov av stöd.

Idag får eleverna de första betygen på höstterminen i årskurs åtta. Det är alldeles för sent. Om eleverna har ett dåligt betyg som de vill förbättra har de endast en årskurs på sig innan slutbetyg och antagning till vidare studier. För alliansen är det

viktigt att eleverna får betyg tidigare. Tidiga betyg är särskilt viktigt för de elever som behöver extra stöd, då betygen tydliggör att här har eleven inte uppnått målen.

Svensk skolpolitik har under decennier präglats av ett motstånd mot betyg, prov och andra former av utvärderingar. Den omläggning av skolpolitiken som skett under den gångna mandatperioden är av avgörande betydelse för Sverige som framtida kunskapsnation. Förslaget om att införa betyg från årskurs sex ligger helt i linje med detta, och lika välkommet som det är angeläget.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

Som svar på remissen ”Betyg från årskurs 6 i grundskolan” (Ds 2010:15) överlämnas och återopas denna promemoria.

Stockholm den 11 augusti 2010

LOTTA EDHOLM

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. ”Betyg från årskurs 6 i grundskolan” (Ds 2010:15), sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Avslå föredragande borgarråds förslag till beslut
2. Som svar på remissen anföras.

Elever och föräldrar har rätt till en god och tydlig information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling samt om eventuella behov av särskilt stöd eller andra insatser. Skolans huvuduppgift är att stödja elevens utveckling och lärande. Målet för skolpolitiken är en likvärdig skola av hög kvalitet som ger varje enskild elev bästa möjliga förutsättningar.

I stället för att sänka åldern för betygssättning borde arbetet med skriftliga omdömen och individuella utvecklingsplaner utvecklas för att ge elever och föräldrar en mer riktig återkoppling. Bedömning i skolan måste vara framtidsytande.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet är överens om att betyg i grundskolan ska finnas från årskurs 7. Det finns en risk med att införa betyg från årskurs 6 i grundskolan. Idag är det stora skillnader i hur arbetet och pedagogiken i skolan fungerar i klasserna 4-6 jämfört med klasserna 7-9. Pedagogik och arbetsmetoder som är utvecklade för de yngre åldrarna är inte anpassade efter betygssättning, vilket riskerar innebära en försämring av undervisningen för dessa elever.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Roger Mogert, Tomas Rudin, Teres Lindberg* och *Malte Sigemlam* (alla s), *Emilia Hagberg* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (mp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

I promemorian föreslås författningsändringar för att betyg ska kunna införas i grundskolan, sameskolan samt i grundsärskolan, när betyg ges, från och med årskurs 6. Betyg ska också införas i specialskolan från och med årskurs 7.

Förslaget om tidigare betyg är anpassat efter hur undervisningen är upplagd i skolorna. Eftersom eleverna ofta börjar med moderna språk först i årskurs sex ska betyg i språkval sättas första gången i årskurs sju. I de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena, dvs. NO respektive SO, ska betyg sättas i varje enskilt ämne. För årskurs sex ska det vara tillåtet att sätta sammanfattande betyg i NO respektive SO.

Eleverna i årskurs sex i grundskolan föreslås få betyg från och med höstterminen 2012. Samma år föreslås eleverna i årskurs sju få betyg för första gången.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 28 maj 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret är i huvudsak positiv till förslaget i promemorian om att införa betyg från årskurs 6 i grundskolan och motsvarade skolformer. Stadsledningskontoret anser dock att förslagets ekonomiska konsekvenser inte är utrett i alla delar.

Regeringen har under mandatperioden genomfört ett antal reformer för att höja kunskapsresultaten i den svenska skolan. Stadsledningskontoret menar att införandet av betyg från årskurs sex ger ytterligare ett verktyg för kunskapsuppföljning i skolan. Med betyg från årskurs sex blir skolan bättre på att ge tydlig information till elever och föräldrar. Betygsättningen bör, precis som arbetsgruppen föreslår, samspela med den individuella utvecklingsplanen där de områden eleven bör utveckla tydligt framgår liksom behov av individuellt anpassat stöd. Stadsledningskontoret anser att möjligheten att sätta sammanfattande betyg i de samhällsorienterande ämnena (SO) och de naturorienterande ämnena (NO) i årskurs 6 är av godo.

I promemorian bedöms att vissa kostnader kommer att uppstå för kommunsektorn för införande och hanteringen av betyg från årskurs 6. Vidare sägs att det merarbete och den administration som förväntas uppstå när lärare ska sätta betyg inte bör vara så omfattande. Vad gäller kompetensutvecklingen hänvisas till de tidigare avsatta statliga resurserna för skolutvecklingsinsatser och kompetensutveckling. Stadsledningskontoret menar att regeringen inför ett genomförande av reformer bör beräkna de exakta kostnaderna för förslagen. Kontoret anser dessutom att huvudmännen bör kompenseras för kostnader som kan uppstå vid anställning av vikarier under den tid då lärarna kompetensutvecklas.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 10 juni 2010

att som svar på remissen överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Magnus Johansson m fl (S), Per Olsson (MP) och Inger Stark (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Per Olsson (MP), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 26 maj 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Utbildningsförvaltningen delar i huvudsak arbetsgruppens förslag om att införa betyg från årskurs 6 i grundskolan och motsvarade skolformer. Genom tidig uppföljning och tidiga insatser för elever i behov av särskilt stöd ges fler elever förutsättningar att utvecklas optimalt både kunskapsmässigt, socialt och emotionellt.

Bedömning av elevers lärande är av största vikt för att elever ska kunna nå högre kunskapskvaliteter. Stora internationella studier (bl.a. J. Hattie 2009) visar att bedömningar lärande måste innehålla både information om vilka kunskapskvaliteter eleven uppvisar men också innehålla strategier för hur eleven ska kunna nå vidare i sin kunskapsutveckling. Dessa studier visar också att kontinuerlig feedback är avgörande för effekten på elevers lärande. Det är således av största vikt att bedömning blir en integrerad del av undervisningen och kopplad till nyanserad feedback och att lärare fortsätter att utveckla sin kompetens inom detta område.

Betyg från årskurs 6 får ses som ett komplement till detta för att ytterligare synliggöra var eleven befinner sig i relation till de nationella målen i syfte att ge eleven bästa möjlighet att utvecklas i förhållande till sin förmåga. Betygssättningen bör, precis som arbetsgruppen föreslår, samspela med den individuella utvecklingsplanen där de områden eleven bör utveckla tydligt framgår liksom behov av individuellt anpassat stöd. Utbildningsförvaltningen menar också att det är bra att remissen betonar lärarens ansvar att kunna samtala om och motivera betygsnivån för eleverna. Det är av yttersta vikt att eleven uppfattar betygssättningen som rättvis och att den ger eleven stöd i sin utveckling.

Utbildningsförvaltningen anser att möjligheten att sätta sammanfattande betyg i de samhällsorienterande ämnena (SO) och de naturorienterande ämnena (NO) i årskurs 6 är av godo. Precis som arbetsgruppen konstaterar så är skolor organiserade på en mängd olika sätt och detta öppnar för en lokal hantering av detta utifrån skolans specifika förutsättningar och hur undervisningen är organiserad.

Utbildningsförvaltningen delar även arbetsgruppens förslag på en tidsbegränsad statlig kompetensutvecklingssatsning på bedömning och betyg för lärare som saknar kompetens att sätta betyg. Kurser bör kunna erbjudas inom ramen för exempelvis lärarlyftet. Olika typer av stödmaterial bör också tas fram av Skolverket för att användas i den egna lokala processen.

RESERVATIONER M.M.

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av Magnus Johansson m fl (S), Per Olsson (MP) och Inger Stark (V) enligt följande

Vi reserverar oss till förmån för eget förslag att lämna ärendet utan eget ställningstagande.

Särskilt uttalande gjordes av Per Olsson (MP) enligt följande

Elever och föräldrar har rätt till en god och tydlig information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling samt om eventuella behov av särskilt stöd eller andra insatser. Skolans huvuduppgift är att stödja elevens utveckling och lärande. Målet för skolpolitiken är en likvärdig skola av hög kvalitet som ger varje enskild elev bästa möjliga förutsättningar. Betygen säger för lite om vad en elev faktiskt kan. De säger ingenting om hur eleven utvecklats. De säger inte heller någonting om elevens utvecklingspotential.

Istället för att sänka åldern för betygssättning borde arbetet med skriftliga omdömen och individuella utvecklingsplaner utvecklas för att ge elever och föräldrar en mer riktig återkoppling. Bedömning i skolan måste vara framåtsyftande.

